

Esbo, Gäddvik, Cyränsa gård.

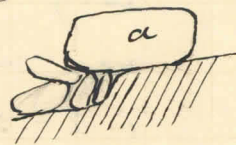
Undersökning af ett Rammel på ett berg vid
Gäddviken i Esbo socken. Lättläst Malokuvastyr och kartta.

A. Hackman 1913.

Undersökning af ett kummel på ett berg vid Gäddviken i Esbo socken.

På ett ungefär 3 $\frac{1}{2}$ m högt skogbevuxet berg på Gräsa gårds mark ca 200 m norr om Gäddviken finnes ett förhållandevis väl bibehållet kummel, som med Statsarkeologens tillstånd undersöktes af mig i slutet af juni 1913. Kumlet står på bergets högsta topp, från hvilken man har en vidsträckt utsikt öfver hafvet och skärgården och i västlig riktning mellan träden ser en skymt af det 8-9 km aflägsna Helsingfors. Dess diameter i W-O och NW-SE utgör ungefär 8,5 m; i linjen NO-SW kan diametern icke noggrant angifvas, emedan utefter dessa sidor stenar blifvit nedbränta så att gränserna icke framträda tydligt. På västra sidan finnes en brant trappformig afsats i berget, som var utfylld med stenar. Möjligen ha dessa stenar funnits där allt sedan kumlets uppförande. Därpå ligger en på afsatsens öfre rand liggande större platt sten (a på kartan), hvares öfre kant utskjutande del nerifrån stödes af några mindre, omsorgsfullt inkilade stenar. På nordöstra sidan finnes en jämn sluttning, som är belamrad med stenar, hvilka sybarligen på senare tider blifvit vältrade ner från kumlets och icke ha legat där från början. På sydöstra sidan är kumlets ^{kant}rand skadad, och sannolikt ha äfven från dess östra ^{kant}rand stenar blifvit kastade ner ^{från} det branta stup, hvares rand ligger ungefär 2,75 m från kumlets periferi. — Kumlets höjd är obetydlig: För den högsta toppen lög före min undersökning ca 1,06 m öfver en punkt (f) på kartan) vid kumlets östra kant och ca 90 cm öfver en annan punkt (e) vid den sydöstra kanten; höjden direkt öfver botten utgjorde ca 90 cm.

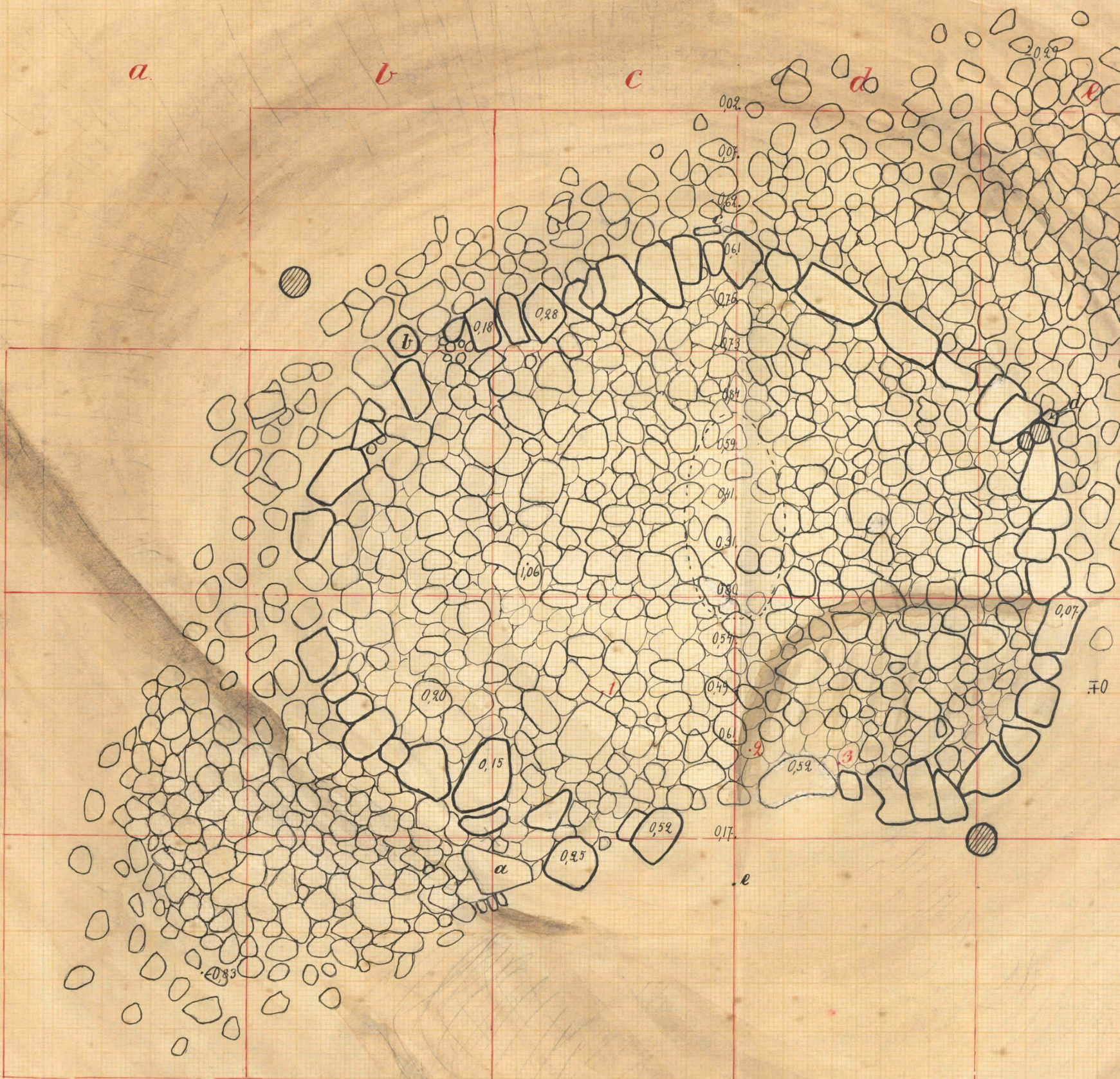
Rundt kring kumlet löpte en omsorgsfullt
lagd inre stening eller mur, som på norra, nordöstra
och västra sidorna var dold genom utanför liggan-
de stenar, men på den östra och en del af den
södra sidan bildade själfva periferien. Sannolikt
har äfven på dessa sistnämnda ställen utanför
muren ~~ett~~ ursprungliga funnits en yttre zon
af stenar, men dessa ha blifvit nedvärkta från
den platta, där kumlet står (se ofvan). Denna
mur är icke rund utan en sju eller åtta hörning
med någorlunda raka sidor. Några hörn äro tydligt
markerade. Vid det nordöstra hörnet är en stenhäll ställd på
kant (c) på kartan, jfr och fotografien nr ( ); vid nordvästra
hörnet är en sten stå upprest på smalridan (b); den ofvan
nämnda stenen a synes vara en hörnsten, en liten
rest sten (d) betecknar nordöstra hörnet. Murens sydöstra
del är förstörd (jfr ofvan), så att det icke kan
afgöras, om där funnits en eller två sidor med
ytterligare ett hörn. - Midt i kumlet fanas en 2 m
lång och 1 m bred grop, där på sina ställen bott-
nen var synlig. - I kumlets inre lägs stenarna
i 2-5 rader på hvarandra. De flesta af dem voro
af en manshöjdas eller ungefär af ett hesthufvuds
storlek, många voro flata. På botten och i muren
funnos äfven större stenar. Mellanrummen voro
utfyllde med mindre, delvis helt små stenar.
Många bottenstenar voro sotiga och skörbrända.
På den svagt kupiga bänkbottenen låg under stenarna
ett 17-20 cm tjockt svart jordlager, som isynner-
het i kumlets västra hälft, innehöll mycket
kol. Brända ben hittades i detta kulturlager endast
i ringa mängd: några få skäpbor i närheten af punkt
3. För öfrigt gjordes blott obetydliga fynd.

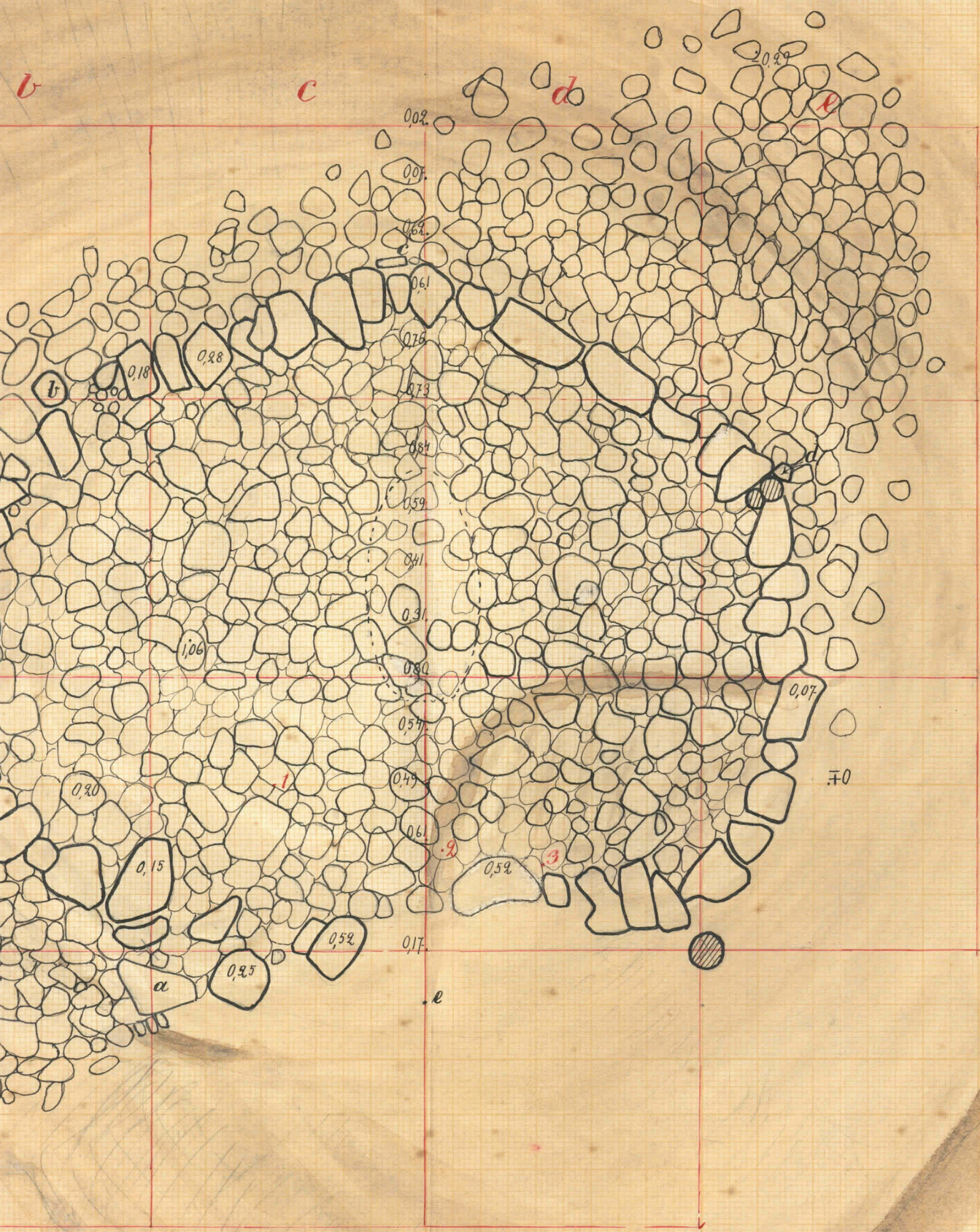
Från förhistorisk tid härstamma endast tre
små bitar af ett lerkärl, som hittades vid
sällning af jord från hemlets västra del;
några vid punkterna 1-3 hittade spikar och
tre små stycken flinta ha däremot säkert
i nyare tid rikat falla ned bland hemlets
stenar. ^{N. M. 6375.} Efter undersökningen återställdes
fornlämningen i den mån det var möjligt i
sitt förra skick.

Alfred Hachman.

Stenkummel
 på ett bärg norr om Gåddriken
 på Gråsa gårds mark i Esbo
 socken. H. M. 6375.

A. Hackman 1913.

Esbo socken.
H. M. 6375.

1. Landskap i Esbo. I bakgrunden till höger det berg, där det undersökta kumlet står; till vänster Gäddviken. Fotografien är tagen från ett berg, där en optisk telegrafstation varit inrättad.

2. Nordöstra delen af sten kumlet på ett berg ³³⁵⁸
N om Gäddviken, se nr 1.

Esbo socken.
H. M. 6375.

1.

3356.

3. Sydöstra och södra delen af stenkumlet på ett berg inom
Gäddviken på Gräsa gårds mark. Obs! stenen a;
jfr. Notan!

3357

4. Samma del under pågående undersökning.

Esbo socken
H. M. 6375.

3360

5. Nordöstra delen af kumlet vid Gäddeiken, -
(rutorna e 1, e 2).

3359

6. Gropen midt i kumlet (rutorna c 2, d 2).

3362

7. Norra delen af muren kring kumlet.
Obs! den på kant ställda hällen c (jfr kartan).

3363

8. Nordvästra delen af kumlet under pågående undersökning.

Esbo socken
H. M. 6375.

3361

9. + Södra delen af kumlet under pågående undersökning.

A. Hackman 1913.

Esbo socken.
H. M. 6375

4

Ami

R. 31499 3978.

10. Norra delen af kumlet före underökningsen.

3977

11. Rester af ett kumlet (?) eller naturbildning
H. vid norra foten af den bingsstopp, på hvilken
det stora kumlet står.

A. Hachman 1913.